

Bodlák je symbolem. Říká se mu valašská růže

Kamenitá půda na Valašsku poskytovala jen skromné živobyty. Drsnost horského kraje byla pro venkovského člověka tvrdým a trpkým životním údělem. Neúrodnost země, která plodí jen kamení a bodláčí, a surový půvab zdejší přírody byly v díle regionálních umělců symbolizovány často motivem „valašské růže“, bodláku.

Závažnost tohoto symbolu bídy i krásy, co bodá, ve výtvarném umění Valašska vedla k výběru obrazu Kytice bodláků od Aloise Schneiderky (1896-1958) jako díla, které reprezentuje novou expozici vsetínského muzea s názvem Lidové Valašsko v re-

gionálním výtvarném umění. Expozice je věnována venkovskému žánru a reflexi valašské lidové kultury v tvorbě výtvarných umělců spojených svou tvorbou, životem nebo působením se zdejší krajem. Vystavená díla ztvárňují tradiční venkovské prostředí s jeho rázovitou architekturou, lidovými typy, hospodářstvím, zvyky a obyčeji. Jsou také inspirována lidovou slovesností, pověstmi, folklórem nebo výtvarným a uměleckořemeslným projevem lidových tvůrců. Exponáty svým námětem a v některých případech i formou nebo zvolenou technikou náleží k příkladům valašského folklorismu v českém výtvarném umění 20. století. Ohlasy lidové kultury ve výtvarné tvorbě spjaté s Valašskem mají už dokonce

přes 120 let trvajících, umělecky bohatou tradici.

Význačný, zcestovalý malíř a scénograf Alois Schneiderka se v závěru 30. let minulého století usadil na Soláni. Od poloviny 40. let 20. století vsazoval do svých obrazů drobnou figurální stafáž a vedle krajinářských výjevů tak zpodobňoval scény z venkovského života. Jeho záměrem bylo zachytit „valašského člověka v jeho úmorné práci, radostech i žalostech, v drobných neplechách a taškařině, v jeho smyslovém a smyslném pojetí života“. Dobrou výtvarnou kritikou byl označen za moravského Breughela. Současníkům mohou milé, doborosrdečné, červenolící postavičky venkovských prostáček z jeho obrazů připomínat např. i figurky z dílny Jiřího Trnky.

Mgr. Olga Mehešová, historik umění MRV, Vsetín

Repro: A. Schneiderka, Kytice bodláků, ze sbírek MRV, Vsetín.